

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. június 13.
(OR. en)

9226/16

ECOFIN 466
UEM 212
SOC 330
EMPL 226
COMPET 300
ENV 345
EDUC 201
RECH 192
ENER 208
JAI 456

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9140/16 ECOFIN 431 UEM 181 SOC 295 EMPL 191 COMPET 268 ENV 312 EDUC 168 RECH 160 ENER 173 JAI 418 - COM(2016) 343 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Románia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Románia 2016. évi konvergenciaprogramját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2016) 343 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és elfogadott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Románia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Románia 2016. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Romániát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Romániára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Románia által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Romániában nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.
- (3) Románia 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi konvergenciaprogramját. A kettő közötti kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (4) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A harmadik fizetésimérleg-támogatási program (2013–2015) 2015 szeptemberében befejeződött anélkül, hogy felülvizsgálat készült volna. A programfeltételek végrehajtásának felmérésére irányuló harmadik hivatalos program-felülvizsgálat (2015. június 16–30.) nem zárult le. Ugyan több területen történt előrelépés, a program kulcsfontosságú szakpolitikai területeket érintő jelenlegi és korábbi eredményei ingatagok. A programot követő utólagos felügyelet 2015. október 1-jén kezdődött meg, és mindaddig folytatódik, amíg az ország vissza nem fizeti az első fizetésimérleg-támogatási program keretében kapott kölcsön legalább 70 %-át, vagyis legalább 2018 tavaszáig.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 2013.12.20, 320. o.).

- (6) Románia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2016. évi konvergenciaprogramjában a kormány azt vetíti előre, hogy az államháztartás egyenlege a 2015-ös -0,7 %-ról 2016-ban és 2017-ben a GDP -2,9 %-ára fog romlani. A strukturális egyenleg előreláthatólag szintén romlani fog. A program értelmében az ország el fog térni a 2014-ben és 2015-ben sikeresen teljesített középtávú költségvetési céltól – a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiánytól –, és a tervek szerint a programidőszak során nem fog visszaállni erre a szintre. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a programidőszakban várhatóan 40 % alatt marad. Az ezen költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2016-ra nézve megalapozott, 2017-re nézve pedig enyhén optimista. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy jelentős eltérés mutatkozik 2016-ban, és változatlan politikát feltételezve 2017-ben is. Emellett a Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése 2017-re a GDP 3,4 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, ami meghaladja a Szerződésben rögzített 3 %-os referenciaértéket. A konvergenciaprogram értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Románia nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (7) Románia költségvetési kerete a rendelkezéseket tekintve szilárd, ám gyakorlati alkalmazása nem elég hatékony. A közelmúltbeli hiánynövelő költségvetési intézkedések egyikét sem a rendes költségvetési eljárás részeként kezdeményezték, illetve fogadták el. 2015-ben a kormány nem tartotta be azokat az előírásokat, amelyek szerint a pénzügyminisztérium által hitelesített hatásvizsgálatot kell csatolni az állami kiadásokat növelő vagy az állami bevételeket csökkentő új jogalkotási kezdeményezésekhez, tiszteletben kell tartani a kiadások felső határát, valamint kompenzációs intézkedéseket kell kidolgozni a bevételecsökkenés ellensúlyozására. A gyakorlatban a költségvetési tanácsnak igen kevés ideje van arra, hogy visszajelzést adjon a költségvetési javaslatokra, és véleményét és ajánlásait nem veszik kellőképpen figyelembe. A 2016. évi költségvetési törvény 2,95 %-os GDP-arányos költségvetési hiánycélt határoz meg, ami a középtávú költségvetési célhoz képest jelentős eltéréshez vezet. Ez a nemzeti költségvetési kerettől való eltávolodást jelent.

- (8) Számos intézkedés végrehajtása van folyamatban az adóbehajtás javítása és az adózási szabályok betartatása érdekében. Ezek közé tartozik a pénztárgépek kötelezővé tétele, a készpénzes fizetésre vonatkozó szabályok szigorítása, egy új héaregisztrációs eljárás bevezetése, az adóhatóság (ANAF) által végzett ellenőrzések megerősítése, valamint a hatóság folyamatban lévő szerkezeti átalakítása. Mindezek ellenére a nagymértékű adókijátszás és az alacsony szintű adózási fegyelem továbbra is kihívást jelent. A be nem jelentett munkavégzés és a ténylegesnél alacsonyabb bejelentett bérek változatlanul visszavetik az adóbevételeket, és gazdasági zavarokat okoznak. A be nem jelentett munkavégzés visszaszorítását célzó – többek között a munkaügyi felügyelőség által végrehajtott – intézkedések változatlanul kevés eredménnyel járnak.
- (9) A férfiak és nők nyugdíjkorhatárának kiegyenlítéséről szóló törvény már 2013 óta a parlament előtt van. Elfogadása számottevően megnövelné az idősebb nők munkaerő-piaci részvételét, és egyúttal csökkentené a nemek között a nyugdíj tekintetében fennálló különbséget, valamint enyhítené a nőket fenyegető időskori szegénység kockázatát.
- (10) 2015 során javultak a munkaerő-piaci viszonyok. A munkanélküliség alacsony, és a foglalkoztatási ráta növekedőben van. A tartós munkanélküliség az uniós átlag alatt van. Ezzel egyidejűleg még mindig jelentős kihívásokkal kell szembenézni, elsősorban a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok nagy arányával összefüggésben; az e fiatalok hatékony aktivizálására irányuló próbálkozások korlátozottak.
- (11) A nemzeti foglalkoztatási hivatal nem képes megfelelő, személyre szabott szolgáltatásokat nyújtani az álláskeresőknél, és a munkáltatók számára is csupán korlátozott szolgáltatásokat biztosít annak ellenére, hogy a hivatalt kötelező jelleggel tájékoztatni kell a betöltendő álláshelyekről. Eljárást fogadtak el a különböző kategóriákba tartozó munkanélkülieknek szóló személyre szabott támogatás biztosítása érdekében, ám a végrehajtás még várat magára. A foglalkoztatási és szociális szolgálatok között szinte elhanyagolható az együttműködés, ami még inkább megnehezíti a szociális ellátás kedvezményezettjeinek aktivizálását.
- (12) A minimálbér – amely uniós szinten a legalacsonyabbak között van – 2013 óta jelentős mértékben emelkedett, ám a megállapítására vonatkozó objektív kritériumok hiánya bizonytalansághoz vezet. A minimálbér-megállapítás reformjának kidolgozása érdekében háromoldalú munkacsoport jött létre, azonban továbbra sincsenek olyan világos iránymutatások vagy kritériumok, amelyek figyelembe vennék a minimálbér munkahelyteremtésre, szociális körülményekre és versenyképességre gyakorolt hatását. Összességében a szociális párbeszéd változatlanul gyenge.

- (13) Az uniós tagállamok közül Romániában az egyik legmagasabb a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya. A szociális ellátásban részesülők munkaerő-piaci aktivizálása igen csekély mértékű, főleg a vidéki térségekben. A szociális referenciaindexet – amely alapján a szociális ellátás összegét számítják – nem frissítik rendszeresen a gazdasági környezetnek megfelelően, így idővel kérdésessé válhat a juttatások megfelelősége. Elfogadás céljából a parlament elé terjesztették a pénzügyi felzárkózást elősegítő minimumjövedelemlről szóló törvényt, amely a várakozások szerint fokozni fogja a juttatások célirányosságát és megfelelőségét, valamint hozzá fog járulni az ilyen minimumjövedelemben részesülő személyek munkaerő-piaci aktivizálásához. A szegénység visszaszorítását célzó kormányzati csomag részeként több intézkedés is foglalkozik e kérdéssel integrált megközelítést érvényesítve (oktatás, egészségügy, lakhatás, szociális védelem, közlekedés).
- (14) Románia továbbra is kihívásokkal néz szembe az oktatás terén. Több stratégia érinti az egész életen át tartó tanulást, a szakképzést, a felsőoktatást és a korai iskolaelhagyást. Ennek dacára a korai iskolaelhagyók aránya továbbra is jóval meghaladja az uniós átlagot, ami részben a 2015-ben jóváhagyott stratégia végrehajtásának jelentős késedelmére vezethető vissza. A prevenciós és felzárkóztatási programok köre igen szűk. A kiszolgáltatott csoportok – például a romák és a szegény családból származó gyermekek – még mindig akadályokba ütköznek a színvonalas oktatáshoz való hozzáférés, illetve tanulmányaik befejezése terén, kiváltképp a vidéki térségekben. A kisgyermekkori nevelést és gondozást illetően Románia intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy előmozdítsa a hátrányos helyzetű 3–6 éves korú gyermekek óvodai oktatásban való részvételét. A 0–3 éves korosztály számára nyújtott kisgyermekkori szolgáltatások változatlanul szűk körűek. A szülői szabadság kiterjesztéséről szóló új jogszabályok és a munkavállalás nem kielégítő ösztönzői együttesen még nagyobb akadályokat gördíthetnek a nők munkaerő-piaci részvétele elé. A felső középfokú szakképzésben való részvétel az uniós átlag felett van, ám a lemorzsolódók aránya változatlanul magas. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya növekvő tendenciát mutat, ugyanakkor a felsőoktatás színvonala és munkaerő-piaci relevanciája korlátozott. A felnőttképzésben való részvétel rendkívül kis mértékű.
- (15) Az egészségügy terén Románia gyenge eredményeket tud felmutatni. A születéskor várható élettartam a férfiak és a nők esetében is jócskán elmarad az uniós átlagtól. A legfőbb problémát még mindig az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és a kórházi ellátás túlzott mértékű igénybevétele jelenti. A széleskörűen elterjedt hálapénzek miatt az alacsony jövedelemmel rendelkező személyek hátrányban vannak az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén. Románia intézkedéseket fogadott el annak érdekében, hogy az alacsony jövedelmű nyugdíjasok, valamint a távoli és elszigetelt közösségekben élők számára megkönnyítse az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Jelenleg zajlik a szociális és egészségügyi mediátorok hálózatának kialakítása, emellett jogszabálytervezetet terjesztettek elő a közösségi szolgáltatásokról. A fogyatékkal élő személyek tekintetében az intézményesítettség csökkentése továbbra is kihívást jelent.

- (16) Románia fellépett annak érdekében, hogy az egészségügyi rendszerben kezelje az elégtelen finanszírozást, valamint az állami források nem megfelelő felhasználását. A vonatkozó reformok kiterjednek a hátralékok felszámolására az egészségügyi ágazatban, a gyógyszerkiadások fenntarthatóságának fokozására, az e-egészségügyi megoldások végrehajtására, az egészségügyi rendszer finanszírozásának javítására, az erőforrásoknak a kórházi ápolás helyett a megelőzés és az alapellátás javára történő átcsoportosítására, valamint a központosított közbeszerzési eljárásokra. Mindazonáltal az adminisztratív kapacitások szűkössége késlelteti a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló nemzeti egészségügyi stratégia végrehajtását. Az egészségügyi rendszer hatékonyságát konkrétan visszavetik azok a késedelmek, amelyek a kórházi ágazat ésszerűsítésének és a fekvőbeteg-ellátásról a költséghatékonyabb járóbeteg-ellátásra való áttérésnek a terén tapasztalhatók.
- (17) A Románián belüli legnagyobb fejlettségbeli különbségek a városi és a vidéki térségek között érhetők tetten. Vidéken rosszabbak a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi és oktatási mutatók, és a gyenge és fragmentált helyi adminisztratív kapacitások miatt az emberek korlátozottabb mértékben férnek hozzá az oktatáshoz, az orvosi ellátáshoz, az alapvető közüzemi szolgáltatásokhoz és a közszolgáltatásokhoz. Mindeközben az alulfejlett közlekedési infrastruktúra és a korlátozott egyéni és tömegközlekedés, valamint az ingázás magas költségei és a széles sávú infrastruktúrához való korlátozott hozzáférés együttese gátolja a vidéki területek társadalmi-gazdasági fejlődését. A mezőgazdaságra jellemző alacsony hozzáadott érték és a vidéki térségek gazdasági diverzifikációjának hiánya hátráltatja a fenntartható vidéki gazdaság kialakulását. A vidéki munkaerő jelentős része önellátó vagy részben önellátó gazdálkodást folytat, ami a rejtett munkanélküliséggel vagy nem jövedelemszerző családi munkával, az alacsony termelékenységgel és a szegénységgel hozható összefüggésbe. A szegénység elleni csomag – amelyet elsősorban uniós forrásokból kívánnak finanszírozni – integrált megközelítést irányoz elő a szegénység elleni küzdelem terén és a vidéki területekre is kiterjed. Kilátásba helyezték olyan integrált közösségi csoportok megszervezését, amelyek különböző integrált szolgáltatásokat nyújtanak a hátrányos helyzetű közösségek számára, de a tervezett intézkedéseket mindeddig nem hajtották végre.

- (18) A közigazgatási reform stratégiai kerete már 2014-ben életbe lépett, ám végrehajtása 2015 során lassú volt. 2016-ban elfogadtak néhány kulcsfontosságú kezdeményezést, amelyek a közigazgatás működésének átláthatóságát és hatékonyságát hivatottak javítani. Az emberi erőforrásokra – különösen a felvételre/kinevezésre, az értékelésre, a fizetésekre, valamennyi személyzeti kategória szakmai előmenetelére és a képzésre – vonatkozó átfogó és átlátható szakpolitikai megközelítés elfogadásának késedelmé azonban teret enged önkényes megközelítések alkalmazásának a kulcsfontosságú eljárásokat és döntéseket illetően. Az ingatag szervezeti felépítéssel párosulva ez káros hatást gyakorol a közszolgálat függetlenségére és szakmaiságára, és ebből adódóan hatékonyságára és eredményességére is. Az adminisztratív eljárások bonyolultsága, a nem hatékony közbeszerzési rendszer és a széleskörűen elterjedt korrupció korlátok közé szorítja a lakossági és a vállalati ügyfeleknek történő szolgáltatásnyújtást (beleértve az elektronikus kormányzati szolgáltatásokat is). A stratégiai tervezés, a programalapú költségvetés-tervezés, a konzultáció és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal kihasználtsága továbbra is elmarad a kívánatos szinttől. Ezek a kihívások számos területen akadályozzák a fontos szakpolitikák végrehajtását, így például a rendelkezésre álló uniós források és egyéb finanszírozási támogatások felhasználását is.
- (19) A fő gazdasági ágazatokat uraló állami tulajdonban lévő vállalatok jellemzően alulteljesítenek. Különösen igaz ez a kulcsfontosságú infrastrukturális iparágakra: az energiaágazatban az ilyen vállalatokhoz kötődik a forgalom 44 %-a és a foglalkoztatottak 77 %-a, míg a közlekedési ágazatban ez az arány 24 %, illetve 28 %. Az állami tulajdonú vállalatok vállalatirányításáról szóló, 109/2011. sz. sürgősségi kormányrendelet 2016. május 10-én módosított formában törvényerőre emelkedett, és a módosításoknak köszönhetően a jogszabály jobban illeszkedik a nemzetközi bevált gyakorlatokhoz. Románia több állami tulajdonban lévő vállalat esetében visszatért ahhoz a gyakorlathoz, hogy az ideiglenes vezetőség helyére szakképzett vezetőket vesz fel, a haladás azonban lassabban bontakozik ki, mint azt eredetileg bejelentették. Az éves költségvetések időben történő elfogadása, valamint az ellenőrzött éves beszámolók jóváhagyása és közzététele fokozná az állami vállalatok átláthatóságát és elszámoltathatóságát. Jelenleg zajlik az új privatizációs törvény kidolgozása, amely azonban olyan rendelkezéseket is tartalmazhat, amelyek nem egyeztethetők össze a vállalatirányítási jogszabályokkal. Különösen aggályos a privatizáció vagyonfelügyelőjének és a vállalkozás vezetőségének hatáskörei közötti valószínűsíthető átfedés.

- (20) Annak ellenére, hogy az igazságügyi intézmények erőfeszítéseket tesznek a magas szinten elkövetett korrupció megfékezése érdekében, a korrupció változatlanul számos gazdasági ágazatban jelen van, és az összes kormányzati szinten érint kinevezett és választott tisztviselőket, köztisztviselőket és közintézmények alkalmazottait egyaránt. Bár az országban nagy horderejű igazságügyi reformok zajlanak, továbbra is problémákat vet fel a bíróságok nagy ügyterhe, a bírósági határozatok kiszámíthatósága és megfelelő végrehajtása, valamint a bírói karra nehezedő külső nyomás. Az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében a Bizottság ajánlásokat dolgoz ki Románia számára az igazságügyi reformra és a korrupció elleni küzdelemre vonatkozóan. A Romániának szóló országspecifikus ajánlások ezért nem foglalkoznak e területekkel.
- (21) A pénzügyi ágazat stabilabbá vált, ám még így is kiszolgáltatott a hazai jogalkotási kezdeményezésekkel szemben. Az adósságelengedésről szóló, nemrégiben elfogadott törvény – amely a meglévő kölcsönállományra nézve visszamenőleges hatállyal rendelkezik – több hitelintézetet kihívás elé állíthat, és visszafoghatja a hitelezési tevékenységet. A törvény egyúttal növelheti a pénzügyi szektor stabilitását fenyegető kockázatokat, ami a gazdaság egészére kihathat. A bankokat esetlegesen károsan érintő további fejlemények közé sorolható a devizahitelek hazai pénznemben folyósított kölcsönökké való átalakítására vonatkozó javaslat, továbbá a kölcsönszerződésekben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltételekkel kapcsolatos egyes bírósági határozatok.
- (22) A nem kielégítő vagy gyenge minőségű infrastruktúra a legproblémásabb tényezők egyike a romániai üzleti tevékenység szempontjából, és gátolja a kereskedelem és a gazdaság fejlődését. A közelmúltbeli szerény javulás ellenére a régió országai közül továbbra is Románia a sereghajtó a közlekedési és kommunikációs infrastruktúra érzékelt színvonala tekintetében. A román út- és autópálya-hálózat regionális viszonylatban és az ország méretéhez képest is kicsi. A közlekedési főterv és a kapcsolódó vasúti reform elfogadását több ízben elhalasztották.

- (23) A bőségesen rendelkezésre álló, mindenekelőtt az uniós forrásokból származó finanszírozás ellenére 2008 óta csökken az állami beruházások mértéke. Ez a trend 2015-ben megfordult ugyan, de a közberuházások volumene 2016-tól kezdődően várhatóan ismét csökken, mivel a 2014–2020-as program végrehajtása nem kezdődött meg teljes mértékben, és nincsen elég kiérlelt, előkészületben lévő projekt. Az ország az utóbbi időben folyamatos erőfeszítéseket tesz a minisztériumközi együttműködés megerősítése, a közbeszerzési rendszer átszervezése és a beruházási projektek tervezésének és végrehajtásának javítása érdekében. Ennek ellenére az állami beruházási projektek előkészítése változatlanul hiányos és nagyban függ a külső befolyásoló tényezőktől. A projektkiválasztást továbbra is hátráltatja, hogy közép- és hosszú távra nézve nincsenek stratégiai prioritások és tervezés, nagyszámú döntéshozónak kell megállapodásra jutnia, az államháztartási minisztériumon belül működő közberuházás-értékelő egység korlátozott végrehajtási hatáskörrel rendelkezik, valamint nem kapcsolódnak kiválasztási kritériumok a helyi fejlesztést célzó nemzeti programhoz.
- (24) A költség-versenyképesség és a kereskedelmi teljesítmény terén felmutatott lényeges előrelépések ellenére Románia nem költségalapú versenyképessége továbbra is kihívást jelent. Strukturális akadályok fékezik a magasabb hozzáadott értéket képviselő gazdaság felé való elmozdulást, és visszavetik Romániának a fenntartható növekedés ösztönzésére irányuló képességét is. Az adminisztratív eljárások összetettsége, a költségvetési és adóügyi szakpolitikák instabilitása és a gyenge üzleti környezet továbbra is rányomja bélyegét a beruházási döntésekre. A nagymértékű adócsalás és be nem jelentett munkavégzés csökkenti az adóbevételeket és gazdasági zavarokat idéz elő. A kis- és középvállalkozások számára változatlanul korlátozott a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés.

- (25) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Románia gazdaságpolitikájáról, és azt közzétette a 2016. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Romániának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.
- (26) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a konvergenciaprogramot; véleményét⁴ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

⁴ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Románia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A 2016. év tekintetében mérsékelje a középtávú költségvetési céltól való eltérést, és 2017-ben – amennyiben a középtávú költségvetési cél betartása ennél kisebb erőfeszítések révén nem biztosítható – érjen el a GDP 0,5 %-ának megfelelő éves költségvetési kiigazítást. Biztosítsa a költségvetési keret alkalmazását, és erősítse meg az adózási fegyelmet és az adóbehajtást. Biztosítsa, hogy a jogalkotási javaslatok ne ássák alá a jogbiztonságot és ne tegyék kockára a pénzügyi stabilitást. Szükség esetén fogadjon el intézkedéseket az ilyen kockázatok enyhítése céljából.
2. Erősítse meg a nemzeti foglalkoztatási hivatal által a munkaadók és az álláskeresők számára nyújtott szolgáltatásokat, különösen azáltal, hogy e szolgáltatásokat az álláskeresők profiljához igazítja és jobban összehangolja a szociális ellátással, így többek között a szociális szolgáltatásokkal, valamint eléri a nem regisztrált fiatalokat. A szociális partnerekkel konzultálva határozza meg a minimálbér-megállapítás objektív kritériumait. Lépjen fel a korai iskolaelhagyás megelőzése és a minőségi oktatás nyújtásának kiterjesztése érdekében, mindenekelőtt a romák tekintetében. Fogadja el a férfiak és nők nyugdíjkorhatárának kiegyenlítését.
3. Szorítsa vissza a hálapénz használatát az egészségügyi ágazatban és növelje a járóbeteg-ellátás elérhetőségét. Fokozza az emberierőforrás-menedzsment függetlenségét és átláthatóságát a közigazgatás terén. Egyszerűsítse az adminisztratív eljárásokat a vállalkozások és a lakosság számára. Erősítse meg az állami tulajdonban lévő vállalatok vállalatirányítását.
4. Javítsa az integrált közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, bővítse az alapvető infrastruktúrát és mozdítsa elő a gazdasági diverzifikációt, kiváltképp a vidéki területeken. Fogadja el és hajtsa végre a közlekedési főtervet. Javítsa az állami beruházási projektek prioritási sorrendjének kialakítását és az ilyen projektek előkészítését.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*
